

సాంఘికశాస్త్రం
(తెలుగు మీడియం)
పార్ట్ మరియు

సమయం : 3.15 గం,, 10 వ తరగతి మార్కులు : 80

సూచనలు :-

- 1) ప్రశ్న పత్రాన్ని బాగా చదివి అవగాహనా చేసుకోవాలి.
- 2) మీకివ్వబడిన సమాధాన పత్రంలో పార్ట్ - ఎ లో ఇవ్వబడిన ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.
- 3) మీకివ్వబడిన పటమును పార్ట్ - ఎ జవాబు పత్రానికి జతచేయండి.
- 4) పార్ట్ - బి కి చెందిన ప్రశ్నలకు సమాధానాలు ప్రశ్న పత్రంలో సూచించిన స్థలంలో రాసి సమాధాన పత్రానికి జతపరచండి.
- 5) పార్ట్ - ఎ లో మూడు సెక్షన్ లు , , ఉన్నాయి.
- 6) ప్రతి సెక్షన్ లో ఇచ్చిన సూచనలు పాటించి సమాధానాలు రాయండి.

పార్ట్ - ఎ

సమయం :- 2.45 గం,,

మార్కులు : 60

సెక్షన్ - 6X2=12

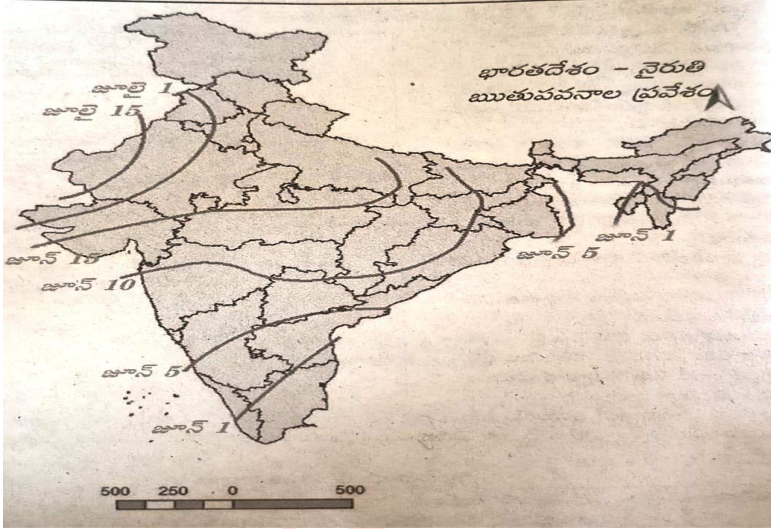
సూచనలు :-

- i) ఈ సెక్షన్ లో గ్రూప్ - ఎ ,గ్రూప్ - బి అనే రెండు భాగాలున్నాయి .
- ii) ప్రతి గ్రూప్ లోని ఆరు ప్రశ్నల నుండి మూడు ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి.
- iii) ప్రతి ప్రశ్నకు ఒకటి లేదా రెండు వాక్యాలలో సమాధానాలు రాయండి.
- iv) ప్రతి ప్రశ్నకు 2 మార్కులు.

సెక్షన్ - 1

గ్రూప్ - 1

- 1) వ్యవస్థీకృత రంగంలో పనిచేసే కార్మికులకు కలుగు సౌకర్యాలను తెలుపుము.
- 2) థార్ ఎడారి గురించి రాయండి .
- 3) ప్రస్తుత పరిస్థితులలో తెలంగాణ భూగర్భ జలమట్టం మెరుగు పరచడానికి కొన్ని సలహాలు ఇవ్వండి .
పటాన్ని పరిశీలించి ఇచ్చిన ప్రశ్నలకు సమాదానాలు రాయండి.



- 4) ఋతుపవనాలు మహారాష్ట్రలో ఎప్పుడు ప్రవేశిస్తాయి .
- 5) ఋతుపవనాలు కేరళ లో ఎప్పుడు ప్రవేశిస్తాయి .
- 6) ప్రస్తుతం దేశానికి ఆహార భద్రత అవసర ఎంత వరకు ఉంది .

గ్రూప్ - బి

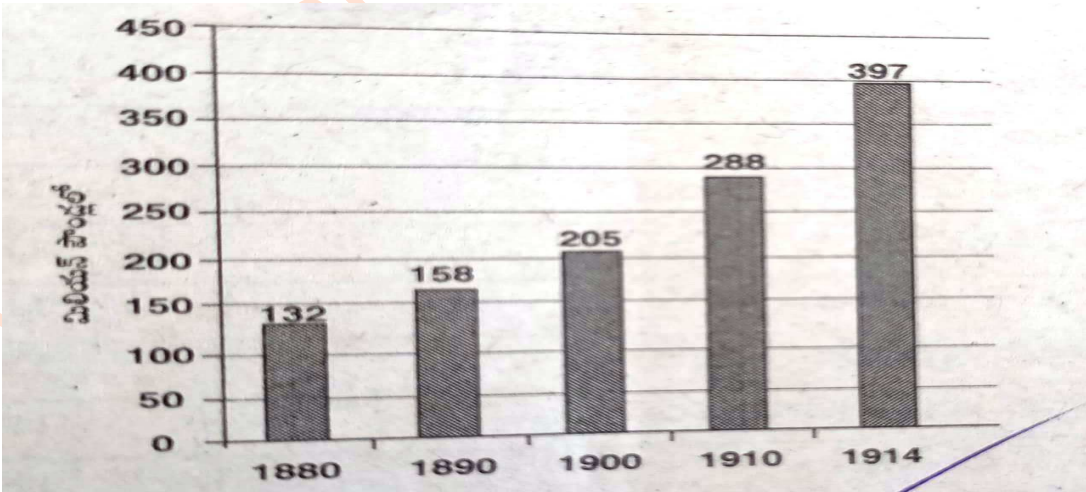
- 7) 1917 రష్యా విప్లవానికి భారత స్వతంత్ర ఉద్యమానికి గల రెండు బేదాలు రాయండి .
- 8) ఏకీకృత రాజ్యాంగం లోని రెండు ముఖ్య లక్షణాలు ఏవి .

- 9) తెలంగాణ ఉద్యమం లోని ఏనిరసన రూపాలు నీకు నచ్చాయి ఎందుకు ?
- 10)నర్మద బచావోఉద్యమతో ముడిపడి ఉన్న ఉద్యమాల గురించి రాయండి .
- 11)నానాజాతి సమీతివైపల్యాలకు రెండు కారణాలు రాయండి .
- 12)సర్దార్ వల్లభాయిపటేల్ లో నీకు నచ్చిన గుణాలు ఏవి . ఎందుకు ?

సెక్షన్ - II

సూచనలు :-

- i) ఈ సెక్షన్ లో మొత్తం ఎనిమిది ప్రశ్నలుంటాయి. ఏవైనా నాలుగు సమాధానాలు రాయండి.
- ii) ప్రతి ప్రశ్నకు 4 నుంచి 5 వాక్యాలలో సమాధానం రాయండి.
- iii) ప్రతి ప్రశ్నకు 4 మార్కులు.
- 13)శీతోష్ణస్థితిని ప్రభావితం చేసే కారణాలను పేర్కొని ఏవేనిరెండింటినివివరించండి .
- 14)ఎన్నికల నియమవల్లీసక్రమ గా అమలు జరుగుటకు కొన్ని సూచనలు రాయండి .
- 15)భారత దేశ పటం గీచి ఏవేని రెండు ద్వీపకల్ప నదులను గుర్తించండి .
- 16)ఈ క్రింది గ్రాఫ్ ను పరిశీలించి ఆయుధ పోటీ గురించి ఒక పేరా గ్రాఫ్ రాయండి .



17)నీటి యొక్క ప్రాముఖ్యతను తెలుపుతు ఒక పోస్టర్ తయారు చేయండి .

18)అవ్యవస్థిక్రతు రంగం లోని కార్మికులను మెరుగు పరచడానికి కొన్ని సంకరణలునుచించుము .

19)ప్రత్యేక రాష్ట్రం కావాలని తెలంగాణ ప్రజలు ఎందుకు కోరుకున్నారు .

20)సారానిషెదంసమస్య ను పరిష్కరించడానికి నీవైతేఏంచేసిఉండేవాడివి .

సెక్షన్ - III

గ్రూప్ - ఏ

సూచనలు :-

i) ఈ సెక్షన్ లో గ్రూప్ - ఏ మరియు గ్రూప్ - బి అనే రెండు భాగాలు ఉన్నాయి

ii) ప్రతి గ్రూప్ లో ఇచ్చిన నాలుగు ప్రశ్నల నుండి ఎవైన రెండు ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి

iii) ప్రతి ప్రశ్నకు 8 - 10 వాక్యాలలో సమాధానం రాయండి

iv) ప్రతి ప్రశ్నకు 8 మార్కులు

21)వివిధ వర్గాల ప్రజల అభివృద్ధి లక్ష్యాలు బిన్నంగాఉంటాయి అనడానికి ఉదాహరణలు ఇవ్వండి .

22)పట్టికలో ఇవ్వబడిన సమాచరమును పరిశీలించి విశ్లేషించండి.

భారత దేశంలో తలసరి ఆహార ధాన్యాలు లభ్యత

సంవత్సరం	జనాభా మిలియన్ లో	ఆహార ధాన్యాలు ఉత్పత్తి మిలియన్ టన్నులలో	తలసరి ఆహార ధాన్యాల లభ్యత ఒక రోజుకు గ్రాములలో
1951	361	50.8	397

1961	439	82	469
1971	548	108.4	469
1991	846	176.4	510
2011	1210	232.07	454

23) ఇచ్చిన పటం ఆధారంగా క్రింది ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి .

- 15 డిగ్రీల సె.గ్రే . ఉష్ణోగ్రత నమోదయ్యే కొన్ని ప్రాంతాలను పేర్కొనుము.
- తమిళనాడు, కేరళ, కర్ణాటక లోని మైదానాలలో ఎంత ఉష్ణోగ్రత నమోదు అవుతుంది.
- మధ్య భారతం లో సగటు ఉష్ణోగ్రత ఎంత ఉంటుంది .
- సగటు ఉష్ణోగ్రత లు 25 డిగ్రీ ల సే.. గ్రే.. వుండే ప్రాంతాలకు దగ్గరగా 20 డిగ్రీ ల సే.. గ్రే .. ఉష్ణోగ్రత ఉండే చిన్న వృత్తా కార ప్రాంతం ఉంది. ఇది ఎలా సాధ్యం .

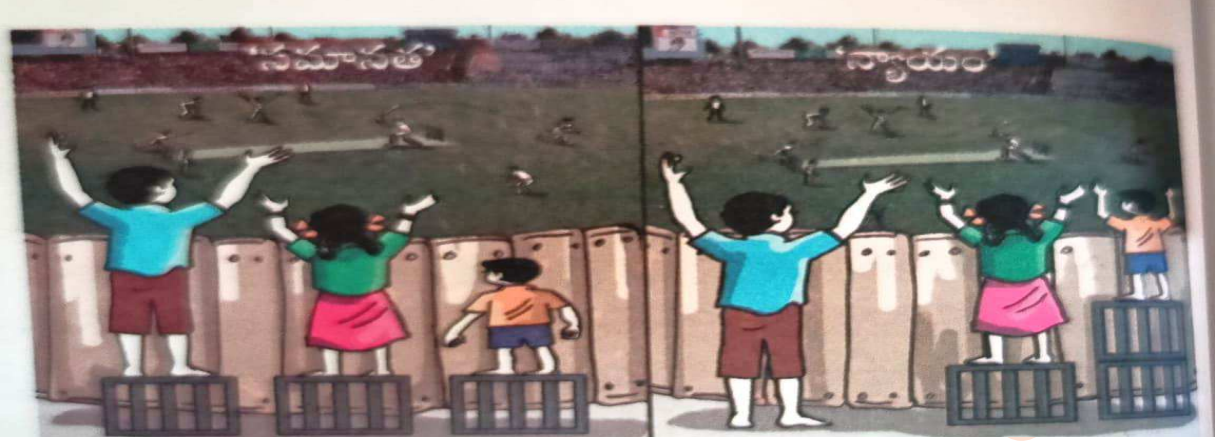
24) భారత దేశ పటం లో ఈ క్రింది వాటిని గుర్తించండి .

- ఋతుపవనాలు మొదటగా ప్రవేశించు రాష్ట్రం
- భారత దేశ ఎడారి
- మహాదేవ్ కొండలు
- ఫ్లాటిడుస్

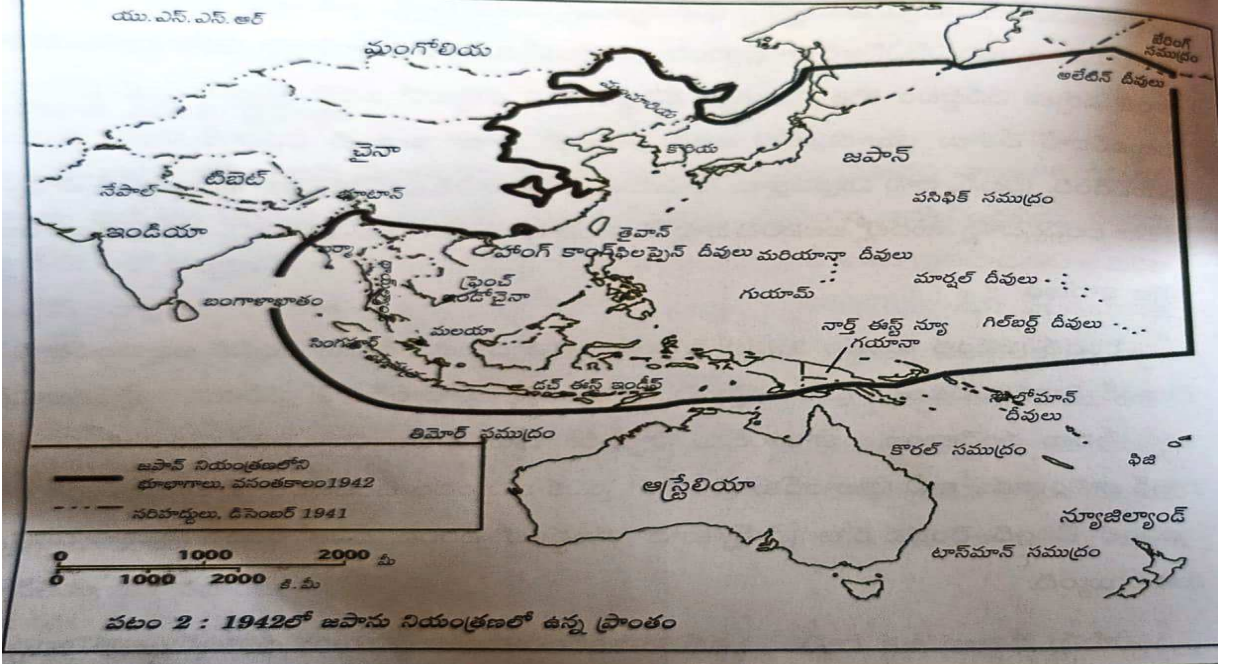
గ్రూప్ - బి

25) కొత్తగా ఏర్పడిన భారత దేశం లోకి వివిధ సంస్థానాలను విలీనం చేసే ప్రక్రియ ఒక సవాలుగా పరిణమించింది . చర్చించండి

26) ఈ చిత్రంలో చూపించిన సమానత , న్యాయం అన్న భావనను చర్చించండి



27) ఈ క్రింది పటాన్ని పరిశీలించి ఇచ్చిన ప్రశ్నలకు జవాబులు రాయండి .



- భారత దేశానికి పొరుగున ఉన్న ఏ దేశం జపాన్ చే అక్రమించబడింది ?
- డచ్ ఈస్ట్ ఇండియా ను ఇప్పుడు ఏమని పిలుస్తున్నారు .
- జపాన్ అధినం లో ఉన్న అధిక ప్రాంత ఏ మహా సముద్రంలో భాగం ?
- ఏ చైనా ప్రాంతం జపాన్ అధినంలో ఉంది .

28) ప్రపంచ పటం లో ఈ క్రింది వాటిని గుర్తించండి.

- జర్మనీ
- మయన్మార్
- ఆస్ట్రేలియా
- దక్షిణ ఆఫ్రికా

ఫార్ట్ - బి

సమయం : 30 ని..లు

మార్కులు : 20

సూచనలు :-

1. అన్ని ప్రశ్నలకు సమాధానాలు రాయండి .
 2. ప్రతి ప్రశ్నకు ఇవ్వబడిననాలుగు సమాధానాలలో సరైన సమాధానం ఎన్నుకొని , దానిని సూచించి అక్షరమును (...) బ్రాకెట్లలో పెద్ద అక్షరములలో (CAPITAL LETTER) రాయండి.
 3. ప్రతి ప్రశ్నకు ఒక మార్కు .
 4. సమాధానాలు ప్రశ్నపత్రంలోనే వ్రాయండి.
 5. దిద్దబడిన, కొట్టివేసి రాసిన లేదా చెరిపేసి రాసిన సమాధానాలకు మార్కులు ఇవ్వబడవు.
- 1) ఈ పట్టణం లో ధారవి మురికివాడ కలదు. ()
 - a) ధిల్లీ
 - b) ముంబాయి
 - c) అహ్మదాబాద్
 - d) కొలకత్తా

- 2) వర్షదార ప్రాంతంలో దీనిని అనుసరించరు ()
- పంట మార్పిడి
 - వర్షపు నీటి నిలువ
 - చిరు ధాన్యాల సాగు
 - వరి సాగు
- 3) భారత దేశ ఉనికి ()
- ఉత్తర అర్ధ గోళం
 - పూర్వ అర్ధ గోళం
 - ఉత్తర,పూర్వ అర్ధ గోళాలు
 - ఏది కాదు
- 4) తలసరి ఆదాయాని లెక్కించేటప్పుడు ఏ దేశపు కరేన్సి వాడుతారు ()
- బ్రిటన్
 - అమెరికా
 - ఇండియా
 - రష్యా
- 5) భారత దేశం లో ఇప్పటి వరకు ఇదే ప్రధాన ఉపాదిరంగగా ఉంది ()
- పరిశ్రమలు
 - సేవలు
 - వ్యవసాయం
 - పైవన్నీ
- 6) క్రింది వానిలో క్లెమో గ్రాఫ్ సూచించునది ()
- ఉష్ణోగ్రత మరియు వర్షపాతం
 - ఉష్ణోగ్రత మరియు ఆర్ద్రత
 - పీడనము మరియు వర్ష పాతం

- d) ఆర్థిక మరియు పీడనము
- 7) నీరు ఆవిరి కావడం ()
- a) బాష్పోత్సేకం
- b) బాష్పీభవనం
- c) ద్రవీభవనం
- d) అవపాతం
- 8) క్రింది వాటిలో ప్రజా పంపిణీ వ్యవస్థ సంబంధం గలది ()
- a) స్వయం సహాయక బృందాలు
- b) బ్యాంకులు
- c) రైతు బజార్
- d) చౌక ధరల దుకాణం
- 9) జీవితాన్ని పూర్తిగా అందించడానికి కాలుష్య రహిత నీటిని గాలిని పొందే హక్కు ఉంటుందని సుప్రీం కోర్టు 1991 సంవత్సరంలో దీనికి సంబంధించి తీర్పు నిచ్చింది ()
- a) రాజకీయ హక్కు
- b) చట్టబద్ధమైన హక్కు
- c) జీవించే హక్కు
- d) ఆదేశిక సూత్రం
- 10) దక్కన్ పీఠభూమి యొక్క ఉత్తర సరిహద్దు ()
- a) సాత్పూరా పర్వత శ్రేణులు
- b) మహాదేవ్ పర్వత శ్రేణులు
- c) కైమూర్ పర్వత శ్రేణులు
- d) మైకాల్ పర్వత శ్రేణులు

11)రైతుల ఆత్మహత్యలకు కారణం ()

- a) కరువు
- b) పంట నష్టం
- c) జీవనోపాధి నష్ట పోవడం
- d) పైవన్నీ

12)నర్మదా బచావో ఆందోళనకు నాయకత్వవహించింది

()

- a) బాబా రామ్ దేవ్
- b) సుందర్ లాల్ బహుగుణ
- c) మేధా పాట్కర్
- d) అన్న హజారే

13)అత్యవసర పరిస్థితి తరువాత వెంటనే కేంద్రంలో అధికారం లోకి వచ్చిన పార్టీ

()

- a) కాంగ్రెస్
- b) శిరోమణి ఆకలిధల్
- c) భారతీయ కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ
- d) జనతా పార్టీ

14)దీని పలితంగా 1971 సంవత్సరంలో కాంగ్రెస్ రికార్డు స్ట్రాయిలో విజయం సాదించింది

()

- a) అమిరీహటావో
- b) బేటీబచావో - బేటీపడవో
- c) బీమారిహటావో
- d) గరీబీ హటావో

15) ఒక పార్టీ జాతీయ పార్టీగా గుర్తింపు పొందుటకు కావలసినవి

()

- a) 10 ఎం పీ సీట్లు / 4 రాష్ట్రాలు
- b) 10 ఎం పీ సీట్లు / 5 రాష్ట్రాలు
- c) 11 ఎం పీ సీట్లు / 4 రాష్ట్రాలు
- d) 11 ఎం పీ సీట్లు / 5 రాష్ట్రాలు

16) ప్రవేశికలోని ఈ పదాలు లౌకిక , సామ్య వాద విలువలకు ప్రాధాన్యత నిచ్చాయి ...

()

- a) ఆదేశిక సూత్రాలు
- b) ప్రజా స్వామ్య , గణతంత్ర
- c) సమానత , స్వేచ్ఛ , న్యాయము
- d) ప్రాథమిక హక్కులు

17) తెలంగాణ ప్రాంత రైతుల ఉద్యమానికి నాయకత్వం వహించినది

()

- a) కాంగ్రెస్
- b) రంగా
- c) కమ్యూనిస్ట్ పార్టీ
- d) ముస్లిం లీగ్

18) యు ఎస్ ఎస్ ఆర్ లోని సోవియట్లు వీటికి సంబంధించిన కొన్నిట్లు ()

- a) అధికారాలు , సైనికులు , వ్యాపారాలు
- b) రైతాంగం , కార్మికులు , సైనికులు
- c) భూస్వాములు , కౌలుదారులు , ఉపాధ్యాయులు
- d) కులీనులు , రాజులు , భూస్వాములు

19)రష్యాలో వచ్చిన ఫిబ్రవరి విప్లవం ముఖ్య ఫలితం ()

- a) జార్ చక్రవర్తి పారిపోవడం
- b) మహిళా సాధికారిత
- c) మొదటి ప్రపంచ యుద్ధము ముగింపు
- d) లెనిన్ అధికారంలోకి రావడం

20)రాజా భరణం దీని కోసం మంజూరు చేశారు ()

- a) సంస్థానాల ప్రజా సంక్షేమం కొరకు
- b) సంస్థానాలలో ఉద్యమాలను ప్రోత్సహించుటకు
- c) సంస్థానాలపై యుద్ధం చేయుటకు
- d) రాజరిక కుటుంబాల వ్యక్తి గత ఖర్చులకు